

I: Spyling av avløpsrør

Det følgende er basert på anvisninger utarbeidet av TEPPFA (The European Plastic Pipes and Fittings Association) for plastrørbransjen i Europa. Innholdet kan gjøres gjeldene for rør av alle rørmaterialer.

Spyling bør utføres av opplært personell. Det er selvsagt om å gjøre å ikke skade rørene, men HMS-forhold forbundet med spyling er også svært viktige. Norsk Vann og Rørinspeksjon Norge arrangerer kurs som gir operatørbevis når tilstrekkelig praksis er dokumentert. Dette kurset er åpent for alle som bør kunne en del om spyling.

Før man begynner å spyle er det viktig å kartlegge så mye som mulig. Hva er utfordringene i forhold til HMS? Hvorfor skal rørledningen spyles? Hvilken dimensjon er det, hva slags rør skal spyles og hvordan er tilstanden på disse? Hvordan ser avleiringer og blokkeringer ut?

Det bør brukes spyleutstyr som leverer store vannmengder ved lave trykk. Høytrykksutstyr som bruker lite vann bør ikke brukes – disse skader lett rørledningen. Velg dysestørrelse som egner seg for rørdimensjonen.

60 bar trykk ved dyse er vanligvis tilstrekkelig for å fjerne det meste. 80 – 120 bar må kanskje til for å fjerne mer gjenstridige avleiringer. Høyere trykk enn dette bør unngås. Nødvendig tilbaketrekkingshastighet vil variere, men 6 – 12 meter pr minutt er normalt.

Vannføring [l/min]	Slangedimensjon			
	12 mm (1/2")	20 mm (3/4")	25 mm (1")	32 mm (1 ¼")
25	0,5	-	-	-
50	2,8	0,1	-	-
80	7,0	0,7	-	-
100	-	1,1	-	-
120	-	1,6	-	-
140	-	2,2	-	-
150	-	2,5	0,8	-
180	-	4,4	1,2	-
200	-	-	1,5	-
250	-	-	2,3	0,7
300	-	-	3,4	1,0
350	-	-	-	1,3
400	-	-	-	1,8
450	-	-	-	2,3

Omtrentlig trykktap (bar) pr 10 meter slange

	80	180	310	500
--	----	-----	-----	-----

Anbefalt maksimum vannføring [l/min]

Kilde: Dansk Teknologisk Institutt

Etter spyling bør du sjekke tilstanden til den rengjorte rørledningen. Årsaken til en eventuell blokkering bør kartlegges ved hjelp av rørinspeksjon. Det bør utarbeides en omfattende rapport, med bilder, som ledningseier bør ta vare på med tanke på framtidig vedlikehold eller reovering.

Vinters tid er det ikke uvanlig at stikkrenner og andre grunne avløpsledninger fryser og at rørledninger derfor må tines. Her brukes det gjerne varm damp under trykk (steam) for å fjerne isen. Hvis varmepåvirkningen varer lenge nok, så kan plastmaterialet bli så varmt og mykt at røret kolliderer. Derfor er det viktig at dysen ikke får stå i ro på samme plass, men stadig er i bevegelse under steaming.